

Övergripande rekommendation vid upphandling av kemikalier till VA-verksamhet

Syftet med detta dokument är att förenkla upphandlingsprocessen för alla parter och att ett attraktivt ömsesidigt avtal kan tecknas. Förslaget är framtaget av Vattenindustrins fokusgrupp Kemikalier med detta som utgångspunkt.

”En väl fungerande marknad som effektivt skapar tydliga affärer för både beställare och leverantör tjänar alla på!”

Följande material och stöd finns tillgängligt på Vattenindustrin.se:

- Förslag på anbudsfrågan och avtalsvillkor
- Utvärderingsmodell för polymerer
- Rekommendation vid utvärdering av fällningskemikalier

Krav som inte funnits med tidigare bör upphandlande myndighet kontakta leverantörer på marknaden för att förvissa sig om att det är ett rimligt krav.

Tidig dialog

För att säkerställa att den upphandlande myndigheten har en klar förståelse av marknaden och undviker eventuella otydligheter i upphandlingsdokumenten är det viktigt att ha en tidig dialog med Vattenindustrins kemikalieleverantörer. Kalla gärna till ett förmöte via Vattenindustrin eller direkt med berörda kemikalieleverantörer eller utskick av RFI.

Hur tänka kring leveranstider?

Vattenindustrin rekommenderar en leveranstid efter beställning på minst 10 arbetsdagar för bulkleveranser såsom t.ex. fällningskemikalier och minst 15 arbetsdagar för polymerer.

Både köpare och säljare behöver bidra till ökad effektivitet och hållbarhet inom branschen. Genom att planera och samordna leveranser bättre kan vi minska miljöpåverkan och samtidigt säkerställa att produkterna levereras i tid. Med god planering av leveranser bidrar båda parter till att skapa en mer hållbar bransch och miljö.

Hur tänka när VA-kemikalierna ska utvärderas?

Grundläggande för en framgångsrik kemikalieupphandling är samverkan mellan upphandlare/inköpare och brukare/teknisk personal. För att förenkla och förbättra upphandlingen anser Vattenindustrin att det är viktigt att, redan innan anbudsfrågan går ut, fundera igenom hur utvärdering av lämnade anbud och produkter ska ske. Nedan följer några tips:

- Produktens funktion för aktuell anläggning och vatten/slammkvalitet?
- Produktens innehåll av aktiv substans samt andra mervärden?
- Finns alternativ till befintlig produkt/process?
- Leverantörens tillgänglighet, serviceförmåga och kompetens?
- Leverantörens uthållighet under avtalstiden?

För att underlätta utvärdering av polymerer finns en utvärderingsmodell på Vattenindustrins hemsida. Där finns även en rekommendation för utvärdering av fällningskemikalier.

Vid provkörning och fullskaleförsök förser inte leverantörerna gratis produkter utan dessa betalas av upphandlande myndighet.

Avsaknad av relevanta index

1. Råvaror till t.ex. fällningskemikalier och polymerer har varierande egenskaper och priser, vilket gör det svårt att skapa ett allmängiltigt index för prisjustering. Vissa råvaror kan ha mycket stora prisvariationer över tid medan andra håller mer stabila priser. Många av råvarorna kräver dessutom mycket energi vid tillverkning, vilket gör energikostnad till en viktig parameter.
2. Kemikalier är inte en homogen produktgrupp, vilket innebär att ett index inte skulle kunna reflektera individuella prisförändringar för varje enskild kemikalie.
3. I vissa fall kan priset på kemikalier påverkas av andra faktorer än bara råvaru- och energikostnader, såsom utbud och efterfrågan, regleringar och miljöfaktorer. Ett index skulle inte kunna ta hänsyn till dessa variabler.

Sammanfattningsvis bör inte ett index för prisjustering användas på fällningskemikalier och polymerer. Se i stället till de individuella prisförändringarna för varje specifik kemikalie samt ta hänsyn till andra faktorer som kan påverka priset. Se förslag till prisjustering i avtalsvillkor.

Det finns specifika index som används till bl.a. lut och svavelsyra.

Lycka till med din upphandling av VA-kemikalier!